

ΣΑΝΣΕΤ
ΠΑΡΚ

PAUL AUSTER

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΣΠΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΑΡΑΣ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

Μάιλς Χέλερ

ΣΧΕΔΟΝ ΕΝΑΝ ΧΡΟΝΟ ΤΩΡΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΖΕΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΑ πράγματα. Τουλάχιστον δύο φωτογραφίσεις τη μέρα, ενίοτε μέχρι και έξι ή επτά. Κάθε φορά που μπαίνει με την κουστωδία του σε κάποιο από τα σπίτια, έρχεται αντιμέτωπος με τα πράγματα, τα αναρίθμητα σκόρπια πράγματα τα οποία άφησαν πίσω τους οι οικογένειες που έφυγαν. Οι απόντες είχαν όλοι τους αποχωρήσει μέσα σε φοβερή βιασύνη, ντροπή και σύγχυση, ενώ είναι βέβαιο πως, όπου κι αν έχουν εγκατασταθεί τώρα –εφόσον έχουν βρει ένα μέρος να ζουν και δεν κοιμούνται στους δρόμους–, η νέα τους κατοικία είναι μικρότερη από εκείνη που εγκατέλειψαν. Κάθε σπίτι και μια ιστορία χρεοκοπίας, πτώχευσης και ανεκπλήρωτων οφειλών, χρέους και κατάσχεσης. Αυτός έχει αναλάβει να καταγράψει τα τελευταία, εναπομείναντα ίχνη εκείνων των διασκορπισμένων ζώων, προκειμένου να αποδείξει ότι οι εξαφανισμένες οικογένειες έμεναν κάποτε εδώ, ότι τα φαντάσματα των ανθρώπων που δεν θα συναντήσει και δεν θα γνωρίσει ποτέ εξακολουθούν να βρίσκονται ανάμεσα στα πράγματα που είναι παρατημένα μέσα στα άδεια σπίτια.

Η δουλειά αυτή λέγεται απομάκρυνση οικιακής σαβούρας

και την έχει επωμιστεί ένα τετραμελές συνεργείο για λογαριασμό της κτηματομεσιτικής εταιρείας Ντάνμπαρ. Αυτή αναθέτει υπεργολαβία τη «συντήρηση σπιτιών» σε τοπικές τράπεζες, στις οποίες τώρα ανήκουν οι εν λόγω ιδιοκτησίες. Οι αχανείς επίπεδες εκτάσεις της νότιας Φλόριντα είναι γεμάτες με τέτοια ορφανέμενα κτίρια και, καθώς η μέριμνα των τραπεζών είναι να τα πουλήσουν ξανά το συντομότερο δυνατόν, τα εγκαταλελειμμένα σπίτια πρέπει να καθαριστούν, να επισκευαστούν και να είναι έτοιμα να υποδεχτούν τους επίδοξους αγοραστές. Σε έναν κόσμο γονατισμένο από οικονομικές καταστροφές και αδυσώπητες δοκιμασίες που συνεχώς γιγαντώνονται, η δουλειά αυτή είναι από τις ελάχιστες προσοδοφόρες στην περιοχή. Αναμφίβολα είναι τυχερός που την έχει βρει. Δεν ξέρει πόσο ακόμη θα μπορέσει να την αντέξει, όμως ο μισθός είναι αξιοπρεπής, και στη χώρα των ολοένα και λιγότερων θέσεων εργασίας αυτή είναι κάτι παραπάνω από καλή δουλειά.

Στην αρχή, η ακαταστασία, η βρόμα και η παραμελημένη όψη των σπιτιών τον συγκλόνιζαν. Τα περισσότερα από αυτά οι προηγούμενοι ιδιοκτήτες τους τα είχαν αφήσει σε άθλια κατάσταση. Συνήθως αντικρίζει το αποτέλεσμα ενός ξεσπάσματος οργής και βίας, ενός ιδιότροπου βανδαλισμού – ανοιχτές βρύσες σε νιπτήρες και μπανιέρες που ξεχειλίζουν, σφυροκοπημένους, σπασμένους τοίχους, καλυμμένους με αισχρά γκράφιτι ή διάστικτους από σφαίρες. Για να μην πούμε τίποτα για τους ξηλωμένους χάλκινους σωλήνες, τα κατεστραμμένα με χλωρίνη χαλιά, τους σωρούς από κόπρανα στο πάτωμα του σαλονιού. Αυτά είναι ακραία, ίσως, παραδείγματα ενστικτωδών πράξεων, συνέπεια του μένους των εκδιωγμένων· αηδιαστικά, αλλά κατανοητά τεκμήρια απελπισίας. Όταν μπαίνει σε κάποιο σπίτι, ανοίγει πάντα τις πόρτες με φόβο, ακόμα κι αν δεν αισθάνεται έντονη αηδία. Αναπόφευκτα, το πρώτο πράγμα που έχει να αντι-

μετωπίσει είναι η δυσωδία, η εισβολή στα ρουθούνια ενός αέρα ξινισμένου, η σταθερή μυρωδιά από μούχλα, χαλασμένο γάλα, γατίσιες ακαθαρσίες, μαγαρισμένες λεκάνες και σάπια τρόφιμα στον πάγκο της κουζίνας. Ούτε ο φρέσκος αέρας που μπαίνει από τα ανοιχτά παράθυρα δεν μπορεί να εξαφανίσει αυτές τις μυρωδιές. Ούτε το πιο μεθοδικό, το πιο προσεκτικό καθάρισμα δεν μπορεί να αφαιρέσει αυτή τη δυσσομία της ήττας.

Έπειτα, υπάρχουν πάντοτε τα αντικείμενα, τα ξεχασμένα αγαθά, τα εγκαταλελειμμένα πράγματα. Οι φωτογραφίες του αριθμούν ήδη μερικές χιλιάδες. Στο διαρκώς εμπλουτιζόμενο αρχείο του μπορεί κανείς να βρει εικόνες από βιβλία, παπούτσια, ελαιογραφίες, πιάνα, τοστιέρες, κούκλες, σετ τσαγιού, αλλά κι από βρόμικες κάλτσες, τηλεοράσεις, επιτραπέζια παιχνίδια, βραδινά φορέματα, ρακέτες του τένις, καναπέδες, μεταξωτά εσώρουχα, πιστόλια σιλικόνης, πινέζες, πλαστικά στρατιωτικά, κραγιόν, όπλα, λεκιασμένα στρώματα, μαχαιροπίρουνα, μάρκες του πόκερ, συλλογές γραμματοσήμων. Καθώς και την εικόνα ενός νεκρού καναρινιού πεσμένου στον πάτο του κλουβιού του. Δεν ξέρει γιατί αισθάνεται την ανάγκη να τραβήξει αυτές τις φωτογραφίες. Έχει απόλυτη συνείδηση πως πρόκειται για μια ανιαρή, εντελώς ανώφελη ασχολία. Κάθε φορά ωστόσο που μπαίνει σε ένα σπίτι, νιώθει ότι τα πράγματα του φωνάζουν, του μιλάνε με τις φωνές των ανθρώπων που δεν είναι πια εκεί, ζητώντας του να τα κοιτάξει για τελευταία φορά προτού απομακρυνθούν. Τα άλλα μέλη της ομάδας τον πειράζουν για τη μανία του με τις φωτογραφίες, εκείνος όμως δεν τους δίνει καμία σημασία. Κατά τη γνώμη του, είναι άνθρωποι μηδαμινής αξίας και τους περιφρονεί όλους βαθιά. Ο ανεγκέφαλος Βίκτορ, το αφεντικό της ομάδας, ο τραυλός και πολυλογάς Πάκο, μα κι ο χοντρός, πάντα λαχανιασμένος Φρέντι – οι τρεις σωματοφύλακες της συμφοράς. Ο νόμος λέει πως όλα τα σωζόμενα αντικείμενα

κάποιας αξίας πρέπει να παραδίδονται στην τράπεζα, η οποία είναι υποχρεωμένη να τα επιστρέψει στους ιδιοκτήτες τους. Οι συνάδελφοί του όμως αρπάζουν ό,τι τους αρέσει χωρίς δεύτερη σκέψη. Τον θεωρούν ηλίθιο που γυρίζει την πλάτη του σε τέτοια λάφυρα – ουσίσι, ραδιόφωνα, σιντί πλέιερ, εξοπλισμό τοξοβολίας, πορνοπεριοδικά. Εκείνος ωστόσο το μόνο που θέλει είναι οι φωτογραφίες του· όχι τα αντικείμενα, αλλά τις φωτογραφίες των αντικειμένων. Εδώ και λίγο καιρό, έχει τη συνήθεια να μιλάει όσο το δυνατόν λιγότερο όταν εργάζεται. Ο Πάκο κι ο Φρέντι αποφάσισαν να τον φωνάζουν Ελ Μούντο.

Είναι είκοσι οκτώ χρόνων και, απ' όσο μπορεί να καταλάβει τον εαυτό του, δεν έχει καμία φιλοδοξία, την παραμικρή φιλοδοξία, την παραμικρή ιδέα για το τι μπορεί να σημαίνει επένδυση σε ένα μέλλον που φαντάζει αληθινό. Ξέρει πως δεν πρόκειται να μείνει στη Φλόριντα για πολύ ακόμη, πως πλησιάζει η στιγμή που θα νιώσει και πάλι έντονη την ανάγκη να φύγει. Ωστόσο όμως η ανάγκη αυτή ωριμάσει μέσα του και τον κινητοποιήσει, του αρκεί να συγκεντρώνεται στο παρόν και να μη σκέφτεται το μέλλον. Αν έχει πετύχει κάτι στα επτάμισι χρόνια από τη μέρα που παράτησε το κολέγιο και πήρε τον δικό του δρόμο, είναι η ικανότητά του να ζει στο παρόν, να περιορίζει τον εαυτό του στο εδώ και τώρα. Μπορεί να μην είναι το πιο αξιέπαινο κατόρθωμα που δύναται κανείς να σκεφτεί, αλλά για την επίτευξή του χρειάστηκε να επιδείξει σημαντική πειθαρχία και αυτοέλεγχο. Να μην κάνει σχέδια, που σημαίνει να μην τρέφεις επιθυμίες και ελπίδες, να είσαι ικανοποιημένος με τη μοίρα σου, να αποδέχεσαι ό,τι σου παρέχει ο κόσμος από τη μια ανατολή της μέρας μέχρι την άλλη, ώστε να ζεις επιθυμώντας τα ελάχιστα, τα ανθρωπίνως ελάχιστα.

Περίορισε τις επιθυμίες του μία μία ζώντας σχεδόν με τα απολύτως απαραίτητα. Έκοψε το κάπνισμα και το ποτό, έπαψε

να τρώει σε εστιατόρια, δεν έχει δική του τηλεόραση, ραδιόφωνο ή υπολογιστή. Θέλει να ανταλλάξει το αυτοκίνητό του με ένα ποδήλατο, αλλά δεν γίνεται να απαλλαγεί από αυτό, καθώς οι αποστάσεις που πρέπει να διανύει για να πηγαίνει στη δουλειά είναι πολύ μεγάλες. Το ίδιο ισχύει και για το κινητό τηλέφωνο, το οποίο θα πετούσε ευχαρίστως στα σκουπίδια. Το χρειάζεται όμως κι αυτό στη δουλειά του και συνεπώς είναι αναγκασμένος να το κουβαλάει στην τσέπη του. Η ψηφιακή μηχανή είναι ίσως μια υπερβολή, αλλά, με δεδομένη τη μονοτονία της σκληρής κι ατελείωτης εργασιακής ρουτίνας, αισθάνεται ότι του σώζει τη ζωή. Το νοίκι του είναι χαμηλό, γιατί μένει σε ένα μικρό διαμέρισμα σε μια φτωχική γειτονιά. Πέρα από τα χρήματα που ξοδεύει για τις βασικές του ανάγκες, η μοναδική πολυτέλεια που επιτρέπει στον εαυτό του είναι η αγορά βιβλίων τσέπης, κυρίως μυθιστορημάτων. Αμερικανικά, αγγλικά και ξένα μυθιστορήματα σε μετάφραση. Εντέλει όμως τα βιβλία δεν είναι πολυτέλεια, μα ανάγκη, κι η ανάγνωση είναι μια εξάρτηση απ' την οποία δεν επιθυμεί να γιατρευτεί.

Αν δεν υπήρχε το κορίτσι, το πιθανότερο είναι πως θα έφευγε πριν από το τέλος του μήνα. Είχε συγκεντρώσει αρκετά χρήματα και θα μπορούσε να πάει όπου ήθελε. Η αλήθεια είναι ότι είχε μαζέψει κι αρκετό από τον ήλιο της Φλόριντα, ο οποίος, όπως κατάλαβε ύστερα από πολλή σκέψη, κάνει περισσότερο κακό στην ψυχή παρά καλό. Κατά τη γνώμη του, πρόκειται για έναν μακιαβελικό, υποκριτικό ήλιο. Το φως που εκπέμπει δεν φωτίζει, αλλά μάλλον συσκοτίζει τα πράγματα· σε τυφλώνει με την αδιάκοπη ακτινοβολία του, σε μαστιγώνει με εκρήξεις ατμών υγρασίας, σε αποπροσανατολίζει με αντανakλάσεις και λαμπυρίζοντα κύματα απόλυτης κενότητας. Λάμπει και τυφλώνει, χωρίς να προσφέρει καμία ουσία, καμία ηρεμία, καμία ανάπαυλα. Παρ' όλα αυτά, κάτω απ' αυτό τον ήλιο ήταν που πρω-

τοείδε το κορίτσι και, καθώς του είναι αδύνατο να πάψει να ασχολείται μαζί της, συνεχίζει να ζει με αυτόν τον ήλιο πασχίζοντας να τον αποδεχτεί.

Το όνομά της είναι Πιλάρ Σάντσες. Τη γνώρισε πριν από έξι μήνες σ' ένα πάρκο· μια εντελώς τυχαία συνάντηση ένα Σάββατο, αργά το απόγευμα στα μέσα Μαΐου. Η πιο απρόσμενη κι απίθανη συνάντηση που έγινε ποτέ. Εκείνη καθόταν στο γρασίδι διαβάζοντας ένα βιβλίο. Καθισμένος σε απόσταση ούτε τριών μέτρων, διάβαζε κι εκείνος συμπτωματικά το ίδιο βιβλίο, στην ίδια ακριβώς έκδοση με μαλακό εξώφυλλο. Ο *Μεγάλος Γκάτσμπι*. Το διάβαζε για τρίτη φορά από τότε που ο πατέρας του του το έκανε δώρο για τα γενέθλιά του, όταν έκλεισε τα δεκαέξι. Καθόταν εκεί ήδη περίπου μισή ώρα, βυθισμένος στην ανάγνωση και αποκομμένος από το περιβάλλον, όταν άκουσε κάποιον να γελάει. Γύρισε προς το μέρος της. Σ' εκείνη την πρώτη, τη μοιραία ματιά που της έριξε, ενώ στεκόταν εκεί και του χαμογελούσε δείχνοντάς του τον τίτλο του βιβλίου της, υπέθεσε ότι πρέπει να ήταν μικρότερη από δεκαέξι, κοριτσόπουλο στην πραγματικότητα ακόμη. Μια έφηβη με στενό κομμένο σορτσάκι, σανδάλια κι ένα προκλητικό εξώπλατο μπλουζάκι, ό,τι τέλος πάντων φοράει κάθε νοστιμούτσικη κοπέλα σε όλη την επαρχία της ηλιόλουστης Φλόριντα. Σχεδόν μωρό, μονολόγησε. Κι όμως, να που είναι εδώ μπροστά του, με τα λεία, ακάλυπτα άκρα της και το έξυπνο, χαμογελαστό της πρόσωπο. Εκείνος, που σπανίως χαμογελάει σε άνθρωπο, κοίταξε τα σκούρα, ζωντανά της μάτια και της χαμογέλασε με τη σειρά του.

Έξι μήνες αργότερα, εξακολουθεί να είναι ανήλικη. Στο δίπλωμα οδήγησης γράφει ότι είναι δεκαεπτά και ότι πρόκειται να κλείσει τα δεκαοκτώ τον ερχόμενο Μάιο. Συνεπώς θα πρέπει να προσέχει πώς της φέρεται όταν εμφανίζεται μαζί της δημόσια, να αποφεύγει πάση θυσία καθετί το οποίο θα μπορούσε να

εγείρει υποψίες σε οποιονδήποτε φιλήδονο, γιατί αρκεί ένα τηλεφώνημα στην αστυνομία από κάποιον εκνευρισμένο κουτομπόλη για να βρεθεί στη φυλακή από τη μια στιγμή στην άλλη. Η Πιλάρ είναι μαθήτρια στην τελευταία τάξη στο Λύκειο Τζον Φ. Κένεντι, με πολύ καλές επιδόσεις. Κάνει όνειρα για σπουδές στο κολέγιο και για μια μελλοντική ζωή ως νοσοκόμα. Κάθε πρωί, εκτός από τα Σαββατοκύριακα και τις διακοπές, την πηγαίνει με το αυτοκίνητο στο σχολείο. Δεν την αφήνει όμως μπροστά στο κτίριο. Θα ήταν πολύ παρακινδυνευμένο. Μπορεί να τους δει κάποιος καθηγητής ή κάποιος εργαζόμενος στο σχολείο και να σημάνει συναγερμός. Σταματάει, λοιπόν, τρία τέσσερα τετράγωνα πριν από το Κένεντι και την κατεβάζει εκεί. Δεν τη φιλάει φεύγοντας. Ούτε την αγγίζει. Εκείνη θλίβεται που τον βλέπει έτσι συγκρατημένο, γιατί στο μυαλό της είναι ήδη μια ενήλικη γυναίκα. Αποδέχεται όμως αυτή την προσποιητή αδιαφορία, επειδή της έχει πει πως έτσι πρέπει.

Οι γονείς της Πιλάρ σκοτώθηκαν σε τροχαίο πριν από δύο χρόνια. Προτού μετακομίσει στο διαμέρισμά του τον περασμένο Ιούνιο, μετά το τέλος του σχολικού έτους, ζούσε με τις τρεις αδελφές της στο πατρικό σπίτι. Με την εικοσάχρονη Μαρία, την εικοσιτριάχρονη Τερέζα και την εικοσιπεντάχρονη Άντζελα. Η Μαρία σπουδάζει αισθητικός σε ένα κολέγιο. Η Τερέζα εργάζεται ως ταμίας σε μια τοπική τράπεζα. Η Άντζελα, η ομορφότερη της παρέας, εργάζεται στην υποδοχή ενός κοκτέιλ μπαρ. Σύμφωνα με την Πιλάρ, ορισμένες φορές κοιμάται με τους πελάτες για χρήματα. Προσθέτει αμέσως ότι αγαπάει την Άντζελα, ότι αγαπάει όλες τις αδελφές της, αλλά χαίρεται που έχει φύγει πλέον από το σπίτι, το οποίο είναι γεμάτο με υπερβολικά πολλές αναμνήσεις από τη μητέρα και τον πατέρα της. Εκτός αυτού, νιώθει μεγάλη ανακούφιση που δεν τσακώνεται πια με την Άντζελα. Είναι πολύ θυμωμένη μαζί της, γιατί πιστεύει ότι είναι αμαρτία

μια γυναίκα να πουλάει το κορμί της. Ναι, του ομολογεί, μπορεί το διαμέρισμά του να είναι παλιό και σαραβαλιασμένο, μπορεί το σπίτι της να είναι πιο μεγάλο και άνετο, όμως στο δικό του δεν έχει τον δεκαοκτώ μηνών Κάρλος Τζούνιор. Αυτό είναι μια ακόμα τεράστια ανακούφιση. Συγκριτικά με άλλα παιδιά, ο γιος της Τερέζα δεν είναι κακός. Το ότι η Τερέζα όμως δεν μπορεί να κάνει κάτι για τον μετατεθειμένο στο Ιράκ σύζυγό της και για τις άπειρες ώρες δουλειάς στην τράπεζα, δεν της δίνει το δικαίωμα να επιφορτίζει, απηυδισμένη καθώς είναι, τη μικρή της αδελφή με τα καθήκοντα του μπέιμπι σίτινγκ μέρα παρά μέρα. Η Πιλάρ ήθελε να είναι σωστή, δεν μπορούσε όμως να μην αγανακτεί. Χρειάζεται χρόνο για να μελετάει, θέλει να προκόψει. Πώς θα τα καταφέρει αν είναι συνεχώς απασχολημένη αλλάζοντας πάνες; Μπορεί ορισμένοι να λατρεύουν τα μωρά, εκείνη όμως δεν θέλει καμία σχέση μαζί τους. Ευχαριστώ, λέει, δεν θα πάρω.

Εκείνος θαυμάζει το πνεύμα και την εξυπνάδα της. Από την πρώτη κιόλας μέρα, όταν κάθισαν στο πάρκο κι άρχισαν να μιλούν για τον *Μεγάλο Γκάτσμπι*, τον εντυπωσίασε το γεγονός ότι διάβαζε το βιβλίο για δική της ευχαρίστηση κι όχι επειδή της το είχε ζητήσει κάποιος καθηγητής στο σχολείο. Συνεχίζοντας την κουβέντα τους, ενθουσιάστηκε όταν αυτή άρχισε να υποστηρίζει ότι ο σημαντικότερος χαρακτήρας του βιβλίου δεν είναι ούτε η Ντέιζι, ούτε ο Τομ, ούτε καν ο Γκάτσμπι, αλλά ο Νικ Κάραγουεϊ. Της ζήτησε να το εξηγήσει. Επειδή είναι το πρόσωπο που διηγείται την ιστορία, του είπε. Είναι ο μοναδικός χαρακτήρας που πατάει γερά στα πόδια του, ο μόνος που μπορεί να δει πέρα από τον εαυτό του. Οι άλλοι είναι όλοι τους χαμένοι και ρηχοί άνθρωποι. Χωρίς τη συμπόνια και την κατανόηση του Νικ, δεν θα ήμασταν σε θέση να αισθανθούμε το παραμικρό γι' αυτούς. Το βιβλίο εξαρτάται από τον Νικ. Αν ένας παντογνώστης αφηγητής διηγούνταν την ιστορία, θα ήταν μια αποτυχία.

Παντογνώστης αφηγητής. Γνωρίζει τη σημασία του όρου και καταλαβαίνει για ποιο πράγμα μιλάμε όταν κάνουμε λόγο για αναστολή της δυσπιστίας, βιογένεση, αντιλογάριθμους και υπόθεση Μπράουν κατά Συμβουλίου Παιδείας¹. Πώς είναι δυνατόν, αναρωτιέται, μια νεαρή κοπέλα όπως η Πιλάρ Σάντσες, της οποίας ο γεννημένος στην Κούβα πατέρας εργάστηκε ως ταχυδρόμος σε όλη του τη ζωή και της οποίας οι τρεις μεγαλύτερες αδελφές είναι ικανοποιημένες μέσα στον βούρκο της καθημερινής ρουτίνας, να έχει βγει τόσο διαφορετική σε σχέση με την υπόλοιπη οικογένεια; Η Πιλάρ θέλει να μαθαίνει πράγματα, έχει σχέδια, εργάζεται σκληρά. Εκείνος χαίρεται να την ενθαρρύνει, να κάνει ό,τι περνάει από το χέρι του για να βελτιώσει τη μορφή της. Από τη μέρα που έφυγε από το σπίτι της και εγκαταστάθηκε στο δικό του, την εκπαιδεύει στο πώς θα επιτύχει υψηλή βαθμολογία στις εισαγωγικές εξετάσεις, ελέγχει προσεκτικά όλες τις εργασίες της, της μαθαίνει τις βασικές αρχές του απειροστικού λογισμού –που δεν διδάσκονται στο σχολείο της– και της έχει διαβάσει μεγαλόφωνα καμιά δεκαριά μυθιστορήματα, διηγήματα και ποιήματα. Αυτός ο νέος άντρας, που δεν τρέφει καμία φιλοδοξία, που παράτησε το κολέγιο κι άφησε πίσω τις ανέσεις του αλλοτινού προνομιούχου βίου του, αποφάσισε να γίνει φιλόδοξος για χάρη της, να την ωθήσει να πάει όσο μακριά εκείνη επιθυμεί. Προτεραιότητα έχει το κολέγιο, ένα καλό κολέγιο με πλήρη υποτροφία. Μόλις η Πιλάρ καταφέρει να εισαχθεί, είναι σίγουρος ότι όλα θα πάρουν τον δρόμο τους. Προς το παρόν αυτή ονειρεύεται να πάρει το πτυχίο της νοσοκόμας. Τα πράγματα ωστόσο θα αλλάξουν. Είναι σίγουρος γι' αυτό, απολύτως πεπεισμένος πως έχει μέσα της τη δύναμη να φτάσει μια μέρα μέχρι την ιατρική σχολή και να γίνει γιατρός.

Εκείνη ήταν που του πρότεινε να μετακομίσει και να μείνουν μαζί. Δεν θα του περνούσε ποτέ από το μυαλό να κάνει ο ίδιος

μια τόσο τολμηρή πρόταση. Η Πιλάρ όμως ήταν αποφασισμένη, σπρωγμένη εξαρχής από την επιθυμία της να δραπετεύσει, συνεπαρμένη με το ότι θα κοιμάται κάθε βράδυ μαζί του. Τον ικέτευσε να πάει στην Άντζελα, η οποία ουσιαστικά βγάζει το ψωμί της οικογένειας και συνεπώς αυτή έχει τον τελευταίο λόγο στις οικογενειακές αποφάσεις. Εκείνος συναντήθηκε με το μεγαλύτερο απ' τα κορίτσια της οικογένειας Σάντσες και κατάφερε να την πείσει. Ήταν διστακτική στην αρχή, ισχυριζόμενη ότι η Πιλάρ είναι πολύ μικρή και άπειρη για ένα τέτοιο βήμα. Ναι, γνώριζε ότι η αδελφή της ήταν ερωτευμένη μαζί του, δεν ενέκρινε ωστόσο αυτόν τον έρωτα λόγω διαφοράς ηλικίας. Αργά ή γρήγορα θα βαριόταν το εφηβικό του παιχνιδάκι και θα την παρατούσε με ραγισμένη καρδιά. Εκείνος απάντησε πως το πιθανότερο είναι να συμβεί το αντίθετο, ότι αυτός είναι που θα απομείνει με ραγισμένη καρδιά. Στη συνέχεια, αφήνοντας κατά μέρος τη συζήτηση για καρδιές και αισθήματα, υποστήριξε τη θέση του με επιχειρήματα. Η Πιλάρ δεν έχει δουλειά, είπε, επιβαρύνει τον οικογενειακό προϋπολογισμό. Εκείνος είναι σε θέση να τη στηρίξει οικονομικά και να πάρει το βάρος από τους ώμους της. Στο κάτω κάτω δεν θα την απαγάγει για να την πάει στην Κίνα. Το σπίτι τους απέχει δεκαπέντε λεπτά με τα πόδια από το διαμέρισμά του. Θα μπορούν να τη βλέπουν όποτε θέλουν. Για να κλείσουν τη συμφωνία, πρόσφερε και στις τρεις αδελφές δώρα, ένα σωρό πράγματα που λαχταρούσαν και τα οποία δεν είχαν τη δυνατότητα να αγοράσουν. Παρά την έκπληξη και το ειρωνικό γέλιο των τριών ηλίθιων συναδέλφων του, κατάφερε για λίγο να άρει το πρωτόκολλο της δουλειάς. Την εβδομάδα που ακολούθησε βούτηξε με την ησυχία του μια ολοκαίνουργια τηλεόραση με επίπεδη οθόνη, μια υπερσύγχρονη καφετιέρα, ένα κόκκινο τρίκυκλο, τριάντα έξι ταινίες –συμπεριλαμβανομένης και μιας συλλεκτικής έκδοσης με τις ταινίες

του Νονού–, έναν επαγγελματικό καθρέφτη για μακιγιάζ κι ένα σετ κρυστάλλινα ποτήρια κρασιού. Όλα ως δείγμα ευγνωμοσύνης προς το πρόσωπό τους. Με άλλα λόγια, αν η Πιλάρ ξει τώρα μαζί του, είναι επειδή εκείνος δωροδόκησε την οικογένειά της. Ουσιαστικά την αγόρασε.

Ναι, είναι ερωτευμένη μαζί του, και ναι, παρά τις όποιες ηθικές αναστολές και τους εσωτερικούς του δισταγμούς, ενδίδει στην αγάπη της, όσο απίθανο κι αν φαντάζει αυτό στα δικά του μάτια. Εδώ αξίζει να τονιστεί ότι δεν πρόκειται για άνθρωπο με κάποια εμμονή στα νεαρά κορίτσια. Μέχρι τότε, όλες οι γυναίκες της ζωής του ήταν πάνω κάτω της ηλικίας του. Η Πιλάρ επομένως δεν ανταποκρίνεται σ' έναν ιδανικό, για τα γούστα του, τύπο γυναίκας – είναι μονάχα ο εαυτός της, ένα μικρό κομμάτι τύχης που του έλαχε ένα απόγευμα σε κάποιο πάρκο, μια εξαίρεση στον κανόνα. Ούτε μπορεί βέβαια να εξηγήσει στον εαυτό του τι τον ελκύει τόσο σ' εκείνη. Οπωσδήποτε θαυμάζει την εξυπνάδα της. Αυτό όμως τελικά ελάχιστη σημασία έχει, εφόσον και στο παρελθόν έχει θαυμάσει την εξυπνάδα και άλλων γυναικών, χωρίς να έχει αισθανθεί την παραμικρή έλξη γι' αυτές. Τη βρίσκει όμορφη, αλλά όχι υπερβολικά όμορφη, όχι αντικειμενικά ωραία. Θα μπορούσε κανείς να πει πως κάθε δεκαεπτάχρονο κορίτσι είναι όμορφο, για τον απλούστατο λόγο ότι όμορφα είναι τα νιάτα. Μα δεν πειράζει. Δεν την ερωτεύτηκε για το κορμί ή για το μυαλό της. Τότε όμως γιατί; Τι τον κρατάει εκεί όταν όλες οι ενδείξεις συνηγορούν στο ότι πρέπει να φύγει; Ο τρόπος, ίσως, που τον κοιτάει, η αγριάδα του βλέμματός της, η ένταση που έχουν τα συνεπαρμένα της μάτια όταν τον ακούει να μιλάει, η αίσθηση πως είναι απόλυτα παρούσα όταν βρίσκονται μαζί, ότι είναι ο μοναδικός για κείνη άνθρωπος σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Ορισμένες φορές, όταν της δείχνει τις φωτογραφίες εγκαταλελειμμένων αντικειμένων, τα μάτια της γεμίζουν δάκρυα. Δια-

θέτει μια τρυφερή, συναισθηματική πλευρά, σχεδόν κωμική. Εκείνος συγκινείται που είναι τόσο τρυφερή, τόσο ευάλωτη στα βέλη των άλλων, μα κι επειδή μπορεί να γίνει πολύ σκληρή, φλύαρη, να ξεσπάει σε γέλια. Του είναι αδύνατο να προβλέψει ποια πλευρά της θα εκδηλωθεί ανά πάσα στιγμή. Μπορεί στην αρχή να φαίνεται κουραστικό, μακροπρόθεσμα όμως είναι κάτι που θα αποδειχτεί οίγουρα θετικό. Αυτός που τόσα χρόνια απαρνιόταν τον εαυτό του, που δεν λύγισε ποτέ, που είχε μάθει να ελέγχει πλήρως τη διάθεσή του και να περιφέρεται μέσα στον κόσμο παγερά, πεισματικά αποστασιοποιημένος από τα πράγματα, επέστρεφε αργά και πάλι στη ζωή, καθώς ερχόταν αντιμετώπος με τις συναισθηματικές της εξάρσεις, με τον ευέξαπτο χαρακτήρα της, τα ανόητα δάκρυά της, κάθε φορά που αντίκριζε έναν εγκαταλελειμμένο αρκούδο, ένα σπασμένο ποδήλατο ή ένα βάζο με μαραμμένα λουλούδια.

Την πρώτη φορά που βρέθηκαν στο κρεβάτι, τον διαβεβαίωσε ότι δεν ήταν πια παρθένα. Την πίστεψε απολύτως. Όταν όμως ήρθε η στιγμή να μπει μέσα της, τον έσπρωξε μακριά και του είπε ότι αυτό δεν πρέπει να το κάνει. Η είσοδος στην τρύπα της μανούλας, είπε, είναι εντελώς απαγορευμένη σε αντρικά μέλη. Γλώσσες και δάχτυλα γίνονται δεκτά, αλλά όχι μέλη, σε καμία περίπτωση και σε καμία στιγμή, ποτέ. Εκείνος δεν καταλάβαινε για ποιο πράγμα τού μιλούσε. Είχαν πάρει προφυλάξεις και δεν υπήρχε λόγος ανησυχίας. Α, είπε εκείνη, εδώ είναι που κάνεις λάθος. Η Τερέζα κι ο σύζυγός της πάντα πίστευαν στα προφυλακτικά και δες τι έπαθαν. Τίποτα δεν τρόμαζε περισσότερο την Πιλάρ από τη σκέψη να μείνει έγκυος. Δεν θα ρίσκαρε ποτέ το μέλλον της εμπιστευόμενη ένα από αυτά τα επισφαλή λαστιχένια πράγματα. Καλύτερα να κόψει τις φλέβες της ή να πηδήξει από καμιά γέφυρα παρά να γκαστρωθεί. Το καταλάβαινε αυτό; Ναι, το καταλάβαινε, όμως η εναλλακτική λύση ποια

ήταν; Η αστεία τρύπα, του είπε. Η Άντζελα τής είχε μιλήσει γι' αυτήν κι εκείνος όφειλε να παραδεχτεί ότι, από καθαρά βιολογική και ιατρική άποψη, ήταν η μόνη πραγματικά ασφαλής μέθοδος αντισύλληψης στον κόσμο.

Εδώ κι έξι μήνες σέβεται τις επιθυμίες της, περιορίζοντας τις διεισδύσεις του μέλους του στην αστεία τρύπα και βάζοντας μονάχα γλώσσα και δάχτυλα στην τρύπα της μανούλας. Αυτές είναι οι παρεκτροπές και οι ιδιομορφίες της ερωτικής τους ζωής, μιας υπέροχης ερωτικής συνεργασίας που δεν προμήνυε καμία κόπωση στο προσεχές μέλλον. Αυτή η σεξουαλική συνέργεια ήταν τελικά που τον έδεσε τόσο γρήγορα μαζί της και που τον κρατάει όρθιο στο καυτό πουθενά των κατεστραμμένων και άδειων σπιτιών. Το δέρμα της τον έχει μαγέψει. Είναι αιχμάλωτος του φλογερού νεανικού της στόματος. Αισθάνεται οικεία με το σώμα της και, αν ποτέ έβρισκε το κουράγιο να φύγει, ξέρει καλά πως θα το μετάνιωνε ως το τέλος της ζωής του.

PAUL AUSTER

2008, η οικονομική κρίση μαστίζει τις ΗΠΑ. Τέσσερις απένταροι εικοσάρηδες κάνουν κατάληψη σ' ένα εγκαταλελειμμένο σπίτι στο Σάνσετ Παρκ, μια άγρια γειτονιά του Μπρούκλιν. Ο Μπινγκ Νείθαν, ο επικεφαλής της ομάδας, ένας πελώριος τύπος, που παίζει ντραμς και περνά τη μέρα του στο Νοσοκομείο Σπασμένων Αντικειμένων επιδιορθώνοντας κειμήλια· η Έλεν, μια μελαγχολική καλλιτέχνιδα που καταλαμβάνεται από ερωτικά οράματα· η Άλις, μια φοιτήτρια που προσπαθεί να ολοκληρώσει τη διατριβή της, και ο Μάιλς ένας φυγάς. Καταρρακωμένος από τις ενοχές του για τον θάνατο του αδερφού του, ο Μάιλς έχει διακόψει κάθε επικοινωνία με την οικογένειά του. Για ένα διάστημα είχε καταφύγει στη Φλόριντα, όπου εργαζόταν σε συνεργείο καθαρισμού κατασχεμένων σπιτιών από τη σαβούρα που άφηναν πίσω τους οι ιδιοκτήτες τους μες στην απόγνωση και την οργή τους. Ο Μάιλς επιστρέφει στη Νέα Υόρκη όταν η ερωτική του σχέση με μια Κουβανοαμερικάνα πιτσιρικά μπαίνει σε επικίνδυνη τροχιά. Η μετακόμιση αυτή θα έχει απρόβλεπτες συνέπειες τόσο για τον ίδιο όσο και για τους συγκατοίκους του...

Το *Σάνσετ Παρκ* αφηγείται μια ιστορία για το πώς μπορεί κανείς να επιστρέψει σε έναν κόσμο που έχει αφήσει οριστικά πίσω του και πώς γίνεται να ξανασμίξει με τους ανθρώπους βγαίνοντας από την εξορία και την απομόνωση τις οποίες είχε ο ίδιος επιλέξει. Ο Auster γράφει ένα έξοχο, διαχυτικό και παθιασμένο μυθιστόρημα για τη σύγχρονη Αμερική και τα φαντάσματά της.

ΣΑΝΣΕΤ ΠΑΡΚ

ISBN: 978-618-03-3074-8

9 786180 330748

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ. 83074

metaixmio.gr